

Miljøkonsekvensrapport og ansøgning efter § 16A Strandgård

Møllevænget 13, Helsned, 5932 Humble

Indsendt maj 2025 til Langeland/Svendborg kommune

Udarbejdet af seniorrådgiver Jan Brochstedt Olsen

Datablad

Ansøger	Erling Rasmussen Møllevænget 13, 5932 Humble Tlf: 22174344 Mail: lucas.rasmussen@outlook.dk
Ejer	Samme som ansøger.
Husdyrbrugets adresse	Møllevænget 13 Helsned 5932 Humble
Kontaktperson	Ansøger
CVR-nummer	17946986
CHR-nummer	14735
Kommune	Langeland
Ejendomsnummer BFE	8238616
Matrikelnummer	5a - Helsned By, Humble
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Harnbjergvej 9, 5932 Humble Harnbjergvej 8, 5932 Humble
Biaktiviteter	Ingen
Produktionsmæssigt sammenhæng	Nej
IT-skema	250799
Rådgiver	Jan Brochstedt Olsen, Seniorrådgiver (Cand.Agro.) Tld.: 40790491 Mail: jbr@velas.dk Velas I/S, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg

Forord/Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de miljømæssige konsekvenser for husdyrproduktionen på Strandgård, Møllevænget 13, 5932 Humble.

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse fra 27. august 2010, 1. tillæg til miljøgodkendelse den 15. april 2011, 2. tillæg til miljøgodkendelse den 28. marts 2017 og tilsynsafgørelse fra 4. juli 2024 og 8. november 2024 til et sohold på 821 årssøer, 600 polte/slagtegrise og 24.630 smågrise. Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug.

Ansøger ønsker nu at komme over på stipladsmodellen og der søges om ændring i eksisterende stalde og om udvidelse med nye stalde.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte medfører. Rapporten danner grundlag for Langeland kommunes afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Indhold

Datablad	1
Forord/Indledning	2
Indhold.....	3
1. Ikke-teknisk resumé.....	5
1.1 Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift.....	5
1.2 Konsekvenser for omboende, natur og miljø	5
1.3 Hvad ansøger vil gøre for at imødegå disse påvirkninger	6
1.4 Ophør.....	7
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1 Indretning og drift af anlægget	7
2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	10
2.2.1 Placering af ny bebyggelse	10
2.2.2 Væsentlige miljøpåvirkninger i anlægsfasen	10
2.2.3 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og bilag IV arter.....	10
2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	11
2.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed.....	11
2.4.1 Generelle afstandskrav	12
2.4.2 Påvirkning af jordarealer og jordbund.....	13
2.5 Ammoniakemission	13
2.5.1 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur.....	15
2.5.2 Begrænsning af ammoniakemission.....	16
2.6 Lugtemission og lugtgener for omboende	16
2.7 Øvrige emissioner og gener.....	17
2.7.1 Støj.....	17
2.7.2 Støv	18
2.7.3 Lys	19
2.7.4 Skadedyr	19
2.7.5 Transporter	19
2.7.6 Rystelser	20
2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	21
2.8.1 Døde dyr	21
2.8.2 Affald	21
2.8.3 Olie og kemikalier	23

2.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)	23
2.8.5 Vandforbrug	23
2.8.6 Restvand/spildevand	24
2.9 BAT – Ammoniakemission	24
2.10 Grænseoverskridende virkninger	24
2.11 Andet om befolkningen og menneskers sundhed	24
2.12 Påvirkning af klima og sårbarhed overfor klimaændringer	25
2.13 Driftsforstyrrelser og uheld	25
2.14 Management og egenkontrol	26
2.15 Alternative løsninger	26
2.16 Oplysninger om konsulentten	26
3. Oplysninger om IE-husdyrbruget	26
3.1 Ophør af IE-husdyrbruget	26
3.2 BAT: råvarer, energi, vand og management	27
3.2.1 BAT – energi	27
3.2.2 BAT – vand	27
3.2.3 BAT – management	27
4. Konklusion	28
Bilag	28

1. Ikke-teknisk resumé

Ansøger og ejer

Erling Rasmussen ejer og driver ejendommen Møllevænget 13, 5932 Humble.

1.1 Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Ansøgt

Dyreholdet i eksisterende stalde ønskes godkendt med et samlet produktionsareal fra 4.081 m² til 4.120 m² stalde til søer, smågrise og slagtegrise samt nye stalde til 354 m² produktionsareal til søer, i alt 4.474 m² produktionsareal.

Miljøansøgningens ansøgt drift er beskrevet i forhold til nudrift og 8-års drift (driften for 8 år siden).

Nudrift

Nudrift er baseret på en § 12-Miljøgodkendelse af 27. august 2010 og 2. tillæg af 28. marts 2017 til 1.100 årssøer, 36.300 smågrise og 600 slagtegrise og tilsynsafgørelse af 4. juli 2024 og 8. november 2024 til 821 årssøer, 24.630 smågrise og 600 slagtegrise med 2.652 m² produktionsareal til søer, 113 m² til slagtegrise og 1.316 m² produktionsareal til smågrise.

8- års drift

8-års drift er baseret på en § 12-Miljøgodkendelse af 27. august 2010 og 1. tillæg af 15. april 2011 til 1.000 årssøer, 26.955 smågrise og 600 slagtegrise og tilsynsafgørelse af 4. juli 2024 og 8. november 2024 til 821 årssøer, 24.630 smågrise og 600 slagtegrise med 2.127 m² produktionsareal til søer, 113 m² til slagtegrise og 1.316 m² produktionsareal til smågrise.

Bygningsmæssige ændringer

Der foretages bygningsmæssige og driftsmæssige ændringer i bestående staldanlæg, idet 911 m² produktionsareal til smågrise ændres til 911 m² produktionsareal til flexgruppe, diegivende søer og smågrise, 304 m² smågrise ændres til 304 m² flexgruppe, diegivende søer og smågrise, 101 m² smågrise ændres til 101 m² flexgruppe diegivende søer og smågrise, 303 m² diegivende søer ændres til 342 m² flexgruppe, diegivende søer og drægtige søer, bokse og løsgående, 77 m² individuelt opstaldede drægtige søer ændres til 77 m² løsgående drægtige søer og 266 m² individuelt opstaldede drægtige søer ændres til 266 m² produktionsareal til flexgruppe, diegivende søer og drægtige søer, bokse og løsgående. Der opføres 2 nye staldbygninger med 354 m² produktionsareal til løsgående drægtige søer i tilknytning til de eksisterende stalde.

1.2 Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Ansøgningens lugtberegning viser en forøget lugtemission og en forøget geneafstand i det ansøgte i forhold til nudrift som følge af ændring af dyrehold i enkelte staldafsnit og etablering af nye staldafsnit. Den vægtede gennemsnitsafstand til nærmeste nabo i landzone uden landbrugspligt og til samlet bebyggelse og lokalplanlagt område i landzone til offentlige formål samt til byzone er længere end den korrigerede geneafstand.

Landskab

Landskabsoplevelsen vil ikke blive påvirket af de nye stalde eftersom de placeres i umiddelbar nærhed af den eksisterende bygningsmasse.

Placeringen af de nye stalde er valgt ud fra hvad der umiddelbart vil give bedst mening i forhold til det landskabelige billede, samt daglig drift og logistik på ejendommen.

Ammoniak og Påvirkning af natur

Ansøgningens beregning af ammoniakemission viser, at den forøges i det ansøgte i forhold til både nudrift og 8 års drift, som følge af ændring af dyrehold i enkelte staldafsnit og etablering af nye staldafsnit. Den samlede ammoniakemission er 4.921,8 kg NH₃-N/år. I forhold til nudrift og i forhold til 8 års drift forøges ammoniakemissionen med henholdsvis 845, 4 kg N/år og 1.191,9 kg N/år.

I forhold til både nudriften og driften for 8 år siden er merdeposition til omkringliggende kategori 3 natur på 0,0 kg N årligt pr ha. Merdepositions kravet på 1,0 kg N pr ha pr år til kategori 3 natur er overholdt til alle naturpunkter. Naturpunkter er nærmere beskrevet i afsnit 2.5.1.

Totaldeposition til kategori 1-natur er 0,2 kg N årligt og totaldeposition til kategori 2-natur er 0,0 kg N årligt. Depositionskravet til kategori 1-natur og til kategori 2-natur er overholdt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

BAT kravet er overholdt med 1 kg N, som følge af, at der kun er få bygningsmæssige ændringer. Dertil er gyllebeholdere overdækket, som er anvendt teknologi til overholdelse af BAT-kravet for ammoniak.

Alternative løsninger

Nul-alternativet til denne ansøgning er, at husdyrbruget fortsætter med den nuværende godkendelse, som giver virksomheden mindre fleksibilitet i produktionen.

1.3 Hvad ansøger vil gøre for at imødegå disse påvirkninger

Ansøger vil fortsætte den eksisterende rengøringspraksis således at lugtemissionen ikke øges i forbindelse med ændringen.

Ansøger vil imødekomme de ovenstående landskabelige påvirkninger ved at opretholde de eksisterende læbælter således at det landskabelige udtryk ikke bliver påvirket af det ansøgte projekt.

Ammoniakfordampningen fra anlægget er vurderet i forhold til de omkringliggende naturområder og i forhold til BAT. Ansøger vil gøre brug af teltoverdækning på eksisterende gyllebeholdere for at mindske ammoniakemissionen fra husdyrbruget, og overholde kravet om BAT.

Væsentlige direkte og indirekte virkninger

- 1) Efter ansøgers kendskab vil en husdyrproduktion med den nuværende beliggenhed ikke have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen og menneskers sundhed.
- 2) Da krav til natur er overholdt er der ingen væsentlig direkte eller indirekte indvirkning på den biologiske mangfoldighed.
- 3) Da gyllekanaler, gyllerør, fortank og gyllebeholdere er udført af stabile og tætte materialer vurderes der ikke af være væsentlig direkte eller indirekte indvirkning på jordarealer, jordbund eller vand. Luft og klima er ikke påvirket, idet BAT – N er overholdt.

- 4) Selvom der udføres nyt byggeri er der ingen væsentlig direkte eller indirekte indvirkning på kulturarv eller landskab.
- 5) Der vurderes ikke at være samspil mellem faktorer i pkt 1-4, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte virkninger.
- 6) Med de nævnte forhold omkring risiko og håndtering heraf vurderes det, at dette ikke udgør en væsentlig direkte eller indirekte virkning på miljøet

1.4 Ophør

Ved eventuelt ophør af produktionen vil ansøger tømme gyllebeholdere og rengøre staldbygninger.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

2.1 Indretning og drift af anlægget

Husdyrbruget på Møllevænget 13, 5932 Humble er placeret 2 km vest for byzone ved Humble By samt 583 m sydvest for samlet bebyggelse ved lokalplanlagt område i landzone til offentlige formål, Helsned Genbrugsplads og 109 m nordvest for nærmeste bolig i landzone uden landbrug og ikke ejet af ansøger ved Møllevænget 14. Stalde er opført i perioden op til 2020.

Figur 1. Staldafsnit og opbevaringsanlæg på Møllevænget 13

Ansøgte produktionsareal findes i eksisterende bygninger og i nye bygninger. Det ansøgte fremgår af husdyrgodkendelse.dk og nedenstående tabel 1.

Stald	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal, m ²		
		8-årsdrift (Tilsyn 2024)	Nudrift (Tilsyn 2024)	Ansøgt 2025
1Klimastald 2016 BBR 9	Flexgruppe, søer diegivende og smågrise Smågrise, To-klima, delvis spaltegulv	392	392	392
2Klimastald 2004 BBR 9	Flexgruppe, søer diegivende og smågrise Smågrise, To-klima, delvis spaltegulv	519	519	519
3Farestald 2004 BBR 5	Søer, diegivende, delvis spaltegulv	275	275	275
4Farestald 1998 BBR 5	Flexgruppe søer, diegivende og drægtige Søer, diegivende, delvis spaltegulv	206	206	245
5Klimastald 1998 BBR 5	Flexgruppe søer, diegivende og smågrise Smågrise, To-klima, delvis spaltegulv	304	304	304
6Klimastald BBR 2	Flexgruppe diegivende søer og smågrise Smågrise, To-klima, delvis spaltegulv	101	101	101
7Gl. løbeafdeling BBR 2	Søer, drægtige	60	60	72
	løsgående Søer, drægtige bokse	12	12	
8Gl. drægtighedsstald BBR 2	Søer, drægtige løsgående Søer, drægtige bokse	65	65	65

9Gl. farestald BBR 2	Søer, drægtige løsgående			97
	Flexgruppe søer, diegivende og drægtige			16
	Søer, diegivende, delvis spaltegulv	97	97	
	Søer, drægtige bokse	16	16	
10Drægtighedsstald 1940 BBR 3	Søer, drægtige løsgående	630	630	630
	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	113	113	113
11Lille stald BBR 6	Søer, drægtige løsgående	123	123	123
12Løbeafdeling 2003 BBR 7	Søer, drægtige løsgående	143	143	143
	Flexgruppe søer, diegivende og drægtige			198
	Søer, drægtige bokse	198	198	
13Drægtighedsstald 2004 BBR 10	Søer, drægtige løsgående	250	250	250
	Flexgruppe søer, diegivende og drægtige			52
	Søer, drægtige bokse	52	52	
14Farestald 2020 BBR 12	Søer, diegivende, delvis spaltegulv		525	525
15Ny løbeafdeling	Søer, drægtige løsgående			100
16Ny drægtighedsstald	Søer, drægtige løsgående			254
I alt		3556 m²	4010 m²	4474 m²

Tabel 1. Dyretype, staldsystem og produktionsareal

Se figur1 og bilag1 for anlægsoversigt.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

På ejendommen produceres flydende husdyrgødning i form af gylle. På ejendommen forefindes følgende opbevaringslagre efter ændring og byggeri.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet	Overfladeareal	NH ₃ -effekt
Gyllebeholder 1	1996	3.000 m ³	727 m ²	50 %
Gyllebeholder 2	2004	2.560 m ³	532 m ²	15 %
I alt, ansøgt		5.560 m ³	1.259 m ²	

Tabel 2. Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Med de eksisterende lagertanke og gyllekanaler samt teltoverdækning på beholdere er der rådighed over opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder. Tilstrækkelig opbevaringskapacitet i henhold til gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen er opfyldt.

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der foretages bygningsmæssige og driftsmæssige ændringer i bestående staldanlæg, idet 911 m² produktionsareal til smågrise ændres til 911 m² produktionsareal til diegivende søer og smågrise, 304 m² smågrise ændres til 304 m² flexgruppe, diegivende søer og smågrise, 101 m² smågrise ændres til 101 m² flexgruppe diegivende søer og smågrise, 303 m² diegivende søer ændres til 342 m² flexgruppe, diegivende søer og drægtige søer, bokse og løsgående, 77 m² individuelt opstaldede drægtige søer ændres til 77 m² løsgående drægtige søer og 266 m² individuelt opstaldede drægtige søer ændres til 266 m² produktionsareal til flexgruppe, diegivende søer og drægtige søer, bokse og løsgående. Der opføres 2 nye staldbygninger i tilknytning til de eksisterende stalde med samme materialevalg som eksisterende stalde. Ny stald 15 er 20,8 m x 6,0 m udvendig og højde 7 m. Ny stald 16 er 21,0 m x 14,0 m udvendig og højde 7 m.

2.2.1 Placering af ny bebyggelse

Nye stalde placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse.

2.2.2 Væsentlige miljøpåvirkninger i anlægsfasen

I forbindelse med anlægsfasen vil der været øget trafik til og fra ejendommen med kørsel af byggematerialer. Der vil også være øget larm/støj i forbindelse med anlægsfasen til de nærmeste omkringboende. Mange af elementerne kommer som færdigvare, og der vil være aktivitet og støj i forbindelse med opsætning af de nye stalde og ændring af nogle af de eksisterende stalde. Hvis arbejdet foretages i de mørke timer, kan der forekomme kørsel med lys af hensyn til sikker mandskabstrafik. Ligeledes kan der være stationære lyskilder på arbejdspladsen.

Anlægsfasen forventes at begynde når godkendelse, byggetilladelse, finansiering og indhentning af tilbud er på plads.

2.2.3 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og bilag IV arter

Tilstedeværelsen af bilag IV-arter er undersøgt via Danmarks Miljøportal.

Der er registreret adskillige af habitatdirektivets Bilag IV arter inden for Langeland Kommune, men der er ikke kendskab til registrering af Bilag IV-arter i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Nærmeste registrering er ca. 1,3 km nordøst for husdyrbruget. Da afstanden til nærmeste naturområder med bilag IV-arter er rimelig stor og afsætningen af ammoniak derfor ikke er væsentlig, vurderes den ansøgte produktion ikke at påvirke habitatdirektivets bilagsarter.

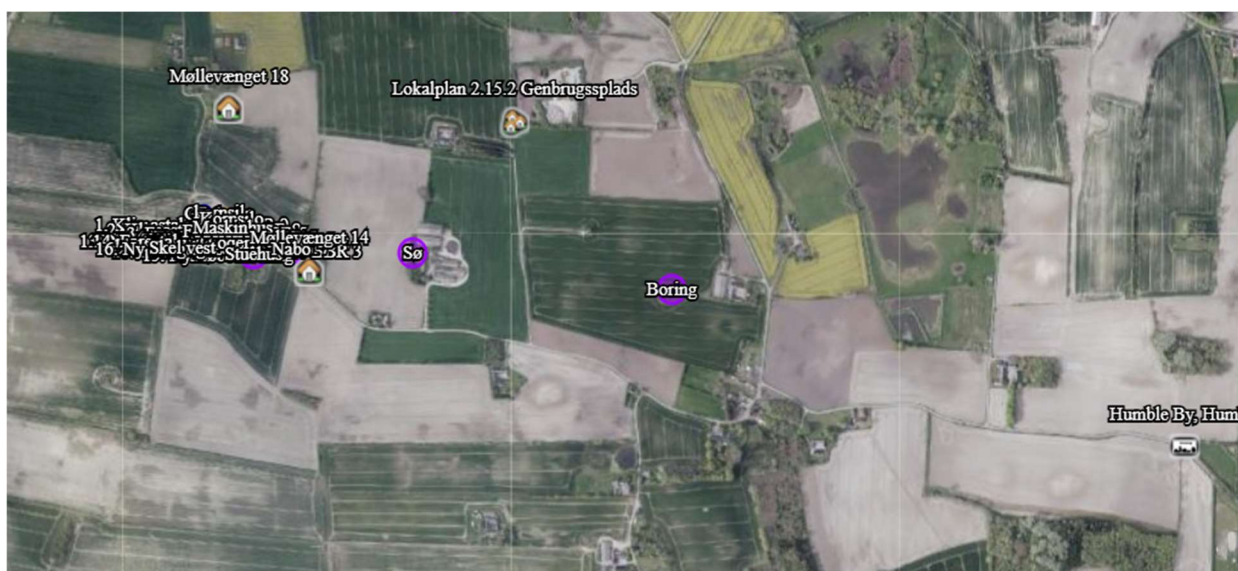

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Ansøger driver andre husdyrbrug men de ligger længere væk end 100 m og længere væk end 50 % af geneafstanden til enkelt bolig på 161 m.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

En oversigt over anlægget fremgår af figur 2 nedenfor. Ejendommen Møllevænget 13, 5932 Humble er placeret 2 km vest for byzone ved Humble By, ca. 580 m sydvest for samlet bebyggelse ved lokalplan til offentlige formål ved Helsned Genbrugssplads og 109 m nordvest for nærmeste bolig i landzone ved Møllevænget 14.

Figur 2. Beliggenhed

Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed i forhold til omgivelserne er beskrevet i forhold til de generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 i nedenstående afsnit **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.: Fejl!**

Henvisningskilde ikke fundet.. En samlet vurdering i forhold til landskabet er foretaget i afsnit **Fejl!**
Henvisningskilde ikke fundet. Fejl! Henvisningskilde ikke fundet., i de tilfælde, hvor der foretages ændringer, som vil kunne ses i landskabet.

Afstande til naturområder er beskrevet i afsnit **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet. Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** og afstande til omkringboende er yderligere beskrevet i afsnit **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet. Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..**

Landskabeligt hensyn:

Husdyrbruget ligger i et åbent landskab kendetegnet ved storformet bakket til kuperet terræn med gårde og høj opdykningsprocent.

Mod sydøst er der læhegn og beplantning så det er svært at se husdyrbruget.

Ændringerne i forbindelse med ansøgning om eksisterende og ændrede produktionsarealer i eksisterende stalde medfører ingen bygningsmæssige ændringer. Derfor er det ikke nødvendigt at vurdere detaljeret på de landskabelige forhold i forhold til de eksisterende staldafsnit.

De nye ansøgte staldbygninger opføres i tilknytning til de eksisterende stalde og med samme materialer og samme højde som de eksisterende stalde.

Husdyrbruget ligger indenfor kystnærhedszonen og udenfor søbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, kirkebyggelinjer, åbeskyttelseslinjer og fredede områder.

Fredninger:

Husdyrbruget ligger ikke indenfor nogle fredninger. Der er heller ikke nogen beskyttede sten- og jorddiger i nærheden af de nye stalde.

2.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 og Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 5 og 6 skal vurderes i forhold til nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg. Udvidelser eller ændringer af anlæg, der medfører forøget forurening, skal også vurderes i forhold til afstandskravene. Der er ændringer i staldafsnit indenfor afstandskravene, der medfører forøget lugtemission og forøget ammoniakemission. I nedenstående tabel ses en oversigt over afstande og krav.

Afstande fra nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og udvidede eller ændrede anlæg, der medfører forøget forurening til:	Korteste afstand fra svinestaldene	Afstands-krav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde: Humble By	1984 m Ø	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign: Helsned Genbrugsplads	583 m NØ	50 m

Nabobeboelse: Møllevænget 16 Ejet af ansøger	58 m Ø	50 m
Ikke - almene vandforsyningsanlæg	864 m Ø	25 m
Almene vandforsyningsanlæg, Humble vandværk	2265 m SØ	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer (større end 100 m ²)	643 m N 314 m Ø	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	17 m NØ	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	7 m SØ	15 m
Naboskel	35 m V	30 m
Afstande fra nye gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til:	Afstand	Afstands-krav
Ingen nye anlæg		100 m

Alle afstandskrav er overholdt bortset fra afstand til beboelse på samme ejendom. I den eksisterende stald 9. Gl. farestald forøges forureningen i forbindelse med ændring af dyreholdet. Der søges hermed om dispensation til denne ændring indenfor afstandskravet.

2.4.2 Påvirkning af jordarealer og jordbund

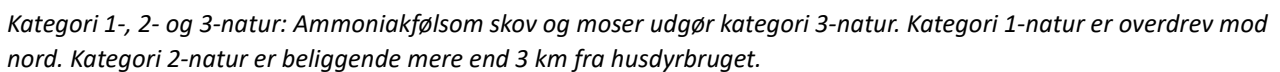
Produktionen af dyr holder sig indenfor de ansøgte rammer, hvilket sikrer at dyrene ikke går på steder, som ikke er godkendt til formålet. Opbevaring og anvendelse af husdyrgødning sker efter husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen forskrifter, hvilket sikre at der ikke slipper husdyrgødning ud på arealer hvor det ikke kan opsamles eller optages af planter. Selve udbringningen sker efter gældende regler på området, så næringsstoffer ikke går tabt til miljøet.

Generelt vurderes det at husdyrbruget ikke bidrager til risiko for negativ påvirkning af jordarealer og jordbund.

2.5 Ammoniakemission

Den samlede ammoniakemission i forhold til BAT-niveauet er beskrevet i afsnit **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet. Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..**

I dette afsnit er primært beskrevet den samlede ammoniakemission og ammoniakdeposition til naturområder.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **4921,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **1191,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **845,4** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
kalkoverdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2

Figur 3. Resultat af ammoniakemissionen

2.5.1 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Til de nærliggende kategori 3 naturområder er der merdeposition som følge af forøgelse af ammoniakemissionen. Alle Kategori 3 naturområder overholder afskæringskriteriet på 1,0 kg N/ha.

Til Kategori 2-natur (Overdrev 5 km mod syd) er totaldepositionen 0,0 kg N/ha og til kategori 1-natur (Habitatnatur, Overdrev, 975 m mod nord) er totaldepositionen 0,2 kg N/ha.

Kategori 1-natur

Afskæringskriteriet til kategori 1-natur er afhængigt af kumulation eller ej.

Habitatnatur Overdrev, nord

Nærmeste kategori 1-natur er habitatnatur, Overdrev, ved Køllehøj 975 m nord for husdyrbruget. Total depositionen til området er 0,2 kg N/ha og kumulation med øvrige husdyrbrug er derfor ikke vurderet. Afskæringskriteriet er overholdt.

Kategori 2-natur

Afskæringskriteriet til kategori 2-natur er en totaldeposition på max. 1,0 kg N/ha.

Overdrev, 5 km, syd

Nærmeste kategori 2-natur er §3-overdrev større end 2,5 ha. Beliggende ved Påøvej 5 km øst for husdyrbruget. Total depositionen til området er 0,0 kg N/ha. Afskæringskriteriet er overholdt.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Da ammoniakemissionen i forhold til 8 års drift forøges med 1.191,9 kg N/år er merdepositionen til kategori 3 natur og potentiel ammoniakfølsom skov undersøgt og vurderet.

Overdrev, 1180 m syd

§3-overdrev 1180 m syd for ejendommen får en merdeposition på 0,0 kg N/år i forhold til 8-årsdriften. Afskæringskriteriet på 1,0 kg N/år er dermed overholdt.

Ammoniakfølsom skov, 253 m sydvest

Naturlig tilgroet, lysåben skov 2,5 km øst for ejendommen får en merdeposition på 0,0 kg N/år i forhold til 8-årsdriften. Afskæringskriteriet er dermed overholdt.

C- og D- målsatte områder har ikke høj prioritet og ligger typisk i den øverste ende af tålegrænse intervallet på 15-25 kg N/ha. Med en baggrundsbelastning på 7,6 kg N/ha bliver den samlede belastning på op til 8 kg N/ha for overdrev og skov.

Tålegrænsen vurderes at være overholdt til naturområderne.

2.5.2 Begrænsning af ammoniakemission

Der er teltoverdækning på de eksisterende gyllebeholdere i forbindelse med det ansøgte.

Det vurderes at man har taget nødvendige foranstaltninger i forbindelse med det ansøgte, i forhold til at begrænse ammoniakemissionen fra det ansøgte.

2.6 Lugtemission og lugtgener for omboende

Samlet resultat af lugtberegning ? i

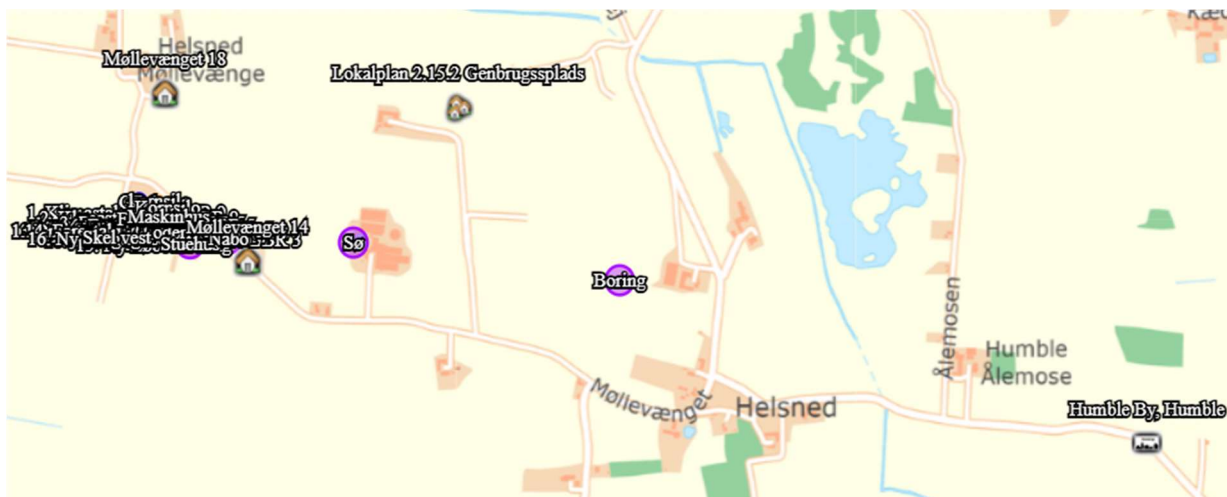
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Møllevænget 14	0	FMK	187,2	187,2	203,3	Ja
Møllevænget 18	0	FMK	187,2	187,2	269	Ja
Lokalplan 2.15.2 Genbrugssplads	0	NY	400,1	400,1	674,1	Ja
Humble By, Humble	0	FMK	591,9	591,9	2080	Ja
Humble By, Humble	0	FMK	591,9	591,9	2078,4	Ja

Figur 4. Samlet resultat af lugtberegningen

Enkeltbolig: 203,3 m sydøst for lugtcentrum ligger Møllevænget 14.

Samlet bebyggelse i landzone: 674,1 m nordøst for lugtcentrum ligger lokalplan til offentlige formål ved Helsned Genbrugssplads, som udløser nærmeste samlet bebyggelse.

Byzone: 2.078,4 m øst for lugtcentrum ligger byzone, Humble By.

I denne ansøgning er der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug i forhold til enkeltbolig, samlet bebyggelse og til byzone. Der er mere end 100 m fra andet husdyrbrug til enkeltbolig og mere end 300 m fra centrum af andet husdyrbrug til samlet bebyggelse og til byzone.

Den samlede lugtemission fra staldene forøges fra 61.239,6 OU/s og 31.083,8 LE/s i nudrift til 64.307,2 OU/s og 35.031,3 LE/s i ansøgt. Genekriteriet er overholdt til enkelt bolig i landzone og til samlet bebyggelse og geneafstanden er overholdt til byzone. Afstanden fra centrum af staldanlægget til enkelt bolig, Møllevænget 14, er 203,3 m og geneafstanden er 187,2 m. Genekriteriet er overholdt. Afstanden til samlet bebyggelse, lokalplan, er 674,1 m og den korrigerede geneafstand er 400,1 m. Genekriteriet er overholdt. Afstanden til byzone, Humble By, er 2.078,4 m og den korrigerede geneafstand er 591,9 m. Genekriteriet er overholdt til byzone.

2.7.1 Støj

Det vurderes, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige støjgener pga. afstanden til omboende og pga. at indblæsning af foder er afskærmet af bygninger.

Ventilation er afskærmet da motorer sidder i skorsten i staldene.
Udlevering af grise, indblæsning af foder samt pumpning af gylle er afskærmet af bygninger.
Indblæsning af foder, grisetransport og gyllepumpning sker ikke samtidig.

Støjkilde	Kildestyrke	Driftsperiode			
		Nudrift		Ansøgt	
		Driftstid/døgn (t)	Periode på år	Driftstid/døgn (t)	Periode på år
1.Ventilation	73	24t	Hele året	24t	Hele året
2.Kornblæser	92	24t	14 dage i høst	24t	14 dage i høst
3.Gyllepumpning til udlægger drevet af motorpumpe, lastbil	85	60 min/time fra 06-22	3 hverdage /år	60 min/time fra 06-22	3 hverdage/år
4. Gyllepumpning ved flytning med lastbil, læssekran	85	6 min/time fra 06-22 2 pumpninger/time	3 hverdage/år	6 min/time fra 06-22 2 pumpninger/time	3 hverdage/år
5.Indblæsning af foder (soja og roe)	108	1 x 45 min 07.00-18.00	Hver 3. uge på hverdage	1 x 45 min 07.00-18.00	Hver 3. uge på hverdage

Vurdering

Husdyrbruget ligger i landzone/et landbrugsområde. Der sker ikke en væsentlig ændring af husdyrbrugets støjkilder i forbindelse med det ansøgte. Ejendommens beliggenhed i relativt tæt afstand til naboen, betyder at naboen i perioder vil opleve støj fra husdyrbruget og det ansøgte. En del af de støjende aktiviteter ligger som udgangspunkt indenfor normal arbejdstid.

2.7.2 Støv

Omkring landbrugets driftsbygninger afgiver følgende aktivitet støv:

- Ventilationsanlæg
- Interne og eksterne transportere
- Håndtering af foder og dyr
-

Al aflæsning af foder sker via lukkede rørsystemer til fodersiloer og i korngrav. Der er således ingen kilder til væsentlige støvgener for naboerne. Der fodres med tørfoder tilsat vegetabilsk olie til dyrene. Det reducerer støv til omgivelserne. På grund af afstanden til naboer vurderes der heller ikke at være problemer med støv fra de interne grusveje.

Der er overbrusningsanlæg i alle stalde, med undtagelse af farestaldene, hvilke reducerer støvgener.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge støv og minimere støv, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

2.7.3 Lys

Der er arbejdsbelysning ved indgang, ved udlevering og ved maskinhus. Lyset tændes via sensor i forbindelse med aktivitet. Der er udendørsbelysning ved døre samt udleveringsramper og maskinhus. Der er afskærmende beplantning og bygninger mellem staldanlæg og nærmeste nabo.

Vurdering

Det vurderes at lys ikke vil genere naboer og eventuelle forbipasserende/trafik.

2.7.4 Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Staldfluer bekæmpes med udsætning af gyllefluer for at minimere fluegener i henhold til retningslinjer fra Århus Universitet.

Der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Der er indgået aftale med skadedyrsfirma til bekæmpelse af skadedyr.

Vurdering

Det vurderes at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

2.7.5 Transporter

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, samt intern på bedriften.

De fleste transporter er med husdyrgødning. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel. I højsæson kan det være nødvendigt ned transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt, i henhold til aftenens køreplaner. I højsæson kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Af nedenstående skema fremgår de forventede transporter for nuværende drift og ansøgt drift.

Transporttype	Antal læs pr. år		Periode	
	Før	Efter	Tidspunkt	Hyppighed
Lastbil:				
Foder grise	24	24	07-18	Hver 2. uge
Smågrise ud	52	0		
Søer ud	17	17	07-18	Hver 3. uge
Døde dyr	104	104	06-22	Hver uge
Øvrige	12	12	07-18	Hver måned
Gylle fra ejendom	100	100	06-22	Forår og efterår
Ialt	309	257		
Traktor:				
Gylle til udbringning	20	20	07-22	Forår og efterår
Korn	60	60	07-22	Høst
Smågrise ud	0	104	07-18	Hver uge
Polte ind	26	26	07-18	Hver 2. uge
Ialt	106	210		

Lastbiltransporter reduceres som følge af, at transporter med smågrise fremover foregår med traktor. Transporter foregår ad egen adgangsvej til Møllevænget mod sydøst. Lastbiltransporter med gylle vurderes at være uændret. Ca. 50 % af gyllen transporteres med lastbil og ca. 40 % bringes ud med udlægger og 10 % køres med traktor.

Transporter med traktor forøges som følge af, at transporter med smågrise fremover foregår med traktor. Transporter med traktor og gyllevogn vurderes at være uændret. Cirka 75 % af transporter til udbringning af gylle sker direkte til marker uden kørsel på offentlig vej. De øvrige transporter kører ad Møllevænget.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

2.7.6 Rystelser

Der er ingen maskintyper på ejendommen, der giver vibrationer. Husdyrbruget er placeret 109 m fra nabobeboelse.

Vurdering

Der er ingen rystelser på ejendommen og derfor vurderes det, at der ikke er risiko for væsentlige gener.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Der anvendes ikke stoffer, der fremgår af artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 12/72/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, anvendes ikke uden forudgående tilladelse fra kommunen hvis de anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.

2.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkappe, hvor de ikke kan ses fra offentlig vej, og med god afstand til naboer.

Der er indgået aftale med DAKA om afhentning af døde dyr, som afhentes efter behov. Dette er ca. hver uge.

Døde dyr lægges ved maskinhus på spalter og dækkes med kadaverkappe og afhentes senest 1 døgn efter af DAKA.

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Se bilag 1 for angivelse af afhentningssted.

Vurdering

Det vurderes at opbevaringen af døde dyr lever op til de gældende krav, og er ikke til gene for naboer.

2.8.2 Affald

Al affald bortskaffes efter Langeland kommunes affaldsregulativ.

Affaldstyper samt mængder tilknyttet husdyrholdet, samt opbevaring og bortskaffelse heraf:

	Mængde ansøgt (kg. El. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Restaffald	800 l container	Container på ejendommen	Afhentes hver 14. dag, tilmeldt kommunal ordning
Madaffald	20 kg. /år	Container på ejendommen	Afhentes hver 14. dag, tilmeldt kommunal ordning
Mad- og drikkekartoner	1 t/år	Container på ejendommen	Afhentes hver 14. dag, tilmeldt kommunal ordning

Metal	1 t/år	I maskinhus	Metal afhændes til skrothandler
Pap	50-100 kg./år	Container på ejendommen	Affald hentes af kommunen i fast rutine
Papir	50-100 kg./år	Container på ejendommen	Affald hentes af kommunen i fast rutine
Glas	50-100 kg./år	Container på ejendommen	Affald hentes af kommunen i fast rutine
Plast	50-100 kg./år	Container på ejendommen	Affald hentes af kommunen i fast rutine
Farligt affald			Afleveres til den kommunale affaldsordning for farligt affald
Lysstofrør og elsparepærer	Ca. 30 stk.	Samles i teknikrum	Egen transport til genbrugsplads
Spildolie	400 l	I maskinhus	Afhentes ifølge aftale med DLG
Spraydåser	Ca. 120 stk.	I kasse i depotrum	Egen transport til genbrugsplads
Forbrændingseget affald	20 kg/uge	Opbevares i container/trailer	Køres på genbrugspladsen
Medicinsk affald og kanyler	20 kg/år	Opbevares i kasse	Afleveres til ordning for risikoaffald

Affald opbevares og afhentes ifølge kommunale regler.

Forbrændingseget affald fra produktionen fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes efter aftale med godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation. Kanyler, flasker og knive samles og bortskaffes til godkendt modtager.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Der genanvendes i det omfang det er muligt ved sortering og aflevering på den kommunale genbrugsplads. Det vurderes at affaldshåndteringen kan foregå miljømæssigt forsvarligt, da Skive kommunes regulativ for erhvervsaffald følges.

2.8.3 Olie og kemikalier

Diesel opbevares i 2600 l plastiktank årgang 2006 med dobbelt væg placeret i maskinhus.

Kemikalier og bekæmpelsesmidler opbevares i aflåst rum uden afløb.

Vurdering

Det vurderes at håndtering af olie og kemikalier er forsvarlig og efter gældende regler og krav, sådan at man undgår forurening af miljøet.

2.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

Elforbruget i stalde går primært til ventilation, belysning, gyllepumpe, foderanlæg og drift af teknisk udstyr.

Type	Nudrift	Ansøgt drift (anslået)
El, kWh	300.000	300.000

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde. Det vurderes at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medfører væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

2.8.5 Vandforbrug

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes ned med højtryksrenser. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende.

Type	Nudrift	Ansøgt drift (anslået)
Vand, m3	8500	8500

Vurdering

Det er ikke muligt at spare på vandet i forhold til drikkevand, da dyrenes vandbehov skal dækkes.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med den daglige drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

2.8.6 Restvand/spildevand

Spildevand udgøres af vaskevand, som føres til gylletank. Overfladevand fra vej og gårdsplads samt tagvand føres til dræn. Se skema nedenfor. Vand fra vaskeplads føres til gyllebeholder.

Spildevand	Opsamling/udledes til	Mængde m ³ /år
Tagvand fra eksisterende bygninger	via dræn	1.500
Vand fra veje/befæstede arealer	via dræn	300
Rengøringsvand, vand fra vask af produkter fra husdyrhold og foderrekvisitter, o.l.	Gylletank	200

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand fra husdyrbruget og til at holde fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand

2.9 BAT – Ammoniakemission

Efter miljøstyrelsens vejledning, er der foretaget beregninger af den bedste tilgængelige teknik – BAT for ammoniakemission i Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

BAT-niveauet er opnået ved, at der er anvendt:

- Delvis spaltegulv i løbe-, drægtigheds- og farestalde
- Delvis spaltegulv i klimastalde
- Teltoverdækning på 2 gyllebeholdere

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at det ansøgte lever op til lovgivningens krav om BAT.

2.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

2.11 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Med ansøgers kendskab til husdyrbruget, vil den ansøgte beliggenhed ikke have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen eller menneskers sundhed.

I lovgivningen er der fastsat krav, som sikrer at husdyrbruget vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige (BAT), for at begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbruget. BAT-kravet der stilles til husdyrbruget, medvirker til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås.

Lugtgeneniveauerne til nabobeboelser, som er beskrevet i afsnit 2.6, er overholdt. I forhold til det nuværende husdyrbrug, og ansøgte projekt, er der ingen særlige beliggenhedsmæssige forhold i nærheden af institutioner eller sygehuse, der betyder at der bør udvises en større forsigtighed.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige nødvendige forholdsregler, ud fra gældende lovgivning, i forhold til befolkningen og menneskers sundhed.

2.12 Påvirkning af klima og sårbarhed overfor klimaændringer

Det specifikke landbrug vurderes ikke relevant i større klimamæssigt perspektiv. Branchen som helhed reguleres af øvrig lovgivning, der sikrer at landbruget, samt den enkelte bedrift, lever op til gældende krav og teknologier. I lovgivningen er der fastsat krav, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige (BAT), for at begrænse ammoniakemission og øvrige CO₂-ækvivalente gasser fra husdyrbrug.

2.13 Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for omgivelserne vurderes at være uheld med gylle. Enten sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle.

Pumpning af gylle fra gyllebeholder sker under opsyn. Pumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder foregår i et lukket system.

De umiddelbare risici i forbindelse med driften kan være brand, uheld med eller ved gyllebeholderne eller spild af kemikalier/olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.) vil både Alarmcentral og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Hvis det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsnets eller en slamsuger, der gerne må tage imod olieaffald, blive kontaktet så tanken kan blive tømt. Hvis der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Alarmcentralen og Miljøvagten blive kontaktet.

Hvis gyllebeholderen skulle sprænge, vil Alarmcentralen blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld hvor der er sket, eller der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil Alarmcentralen straks blive kontaktet. I tilfælde af lækage på gyllebeholderne vil gylle samle sig i lavning på den anden side af Gammel Hald Vej. Gyllen kan her opdæmmes med jord og opsamles med slamsuger.

2.14 Management og egenkontrol

Gylleudslusning foregår hverdage indenfor normal arbejdstid. Bygninger vedligeholdes løbende og ejendommen holdes ryddelig.

Foderrecepter udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent og med anvendelse af nyeste viden. Bedriften er tilknyttet sundhedsrådgivning og Danish kontrol.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en producere for hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at minimere risikoen for uheld. Ud fra de ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

2.15 Alternative løsninger

Alternativet til det ansøgte, er at man fortsætter uændret og ikke udvider eller ændre det eksisterende husdyrbrug. I forhold til placering af de nye stalde er der ikke overvejet alternative, da de ansøgte placeringer giver mest mening i forhold til det eksisterende husdyrbrug.

2.16 Oplysninger om konsulenten

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af

Jan Brochstedt Olsen, Cand. Agro

Seniorrådgiver hos Velas I/S

Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg

jbr@velas.dk | 40790491

3. Oplysninger om IE-husdyrbruget

IE-husdyrbrug skal hvert år inden den 31. december, indberette dokumentation for følgende;

1. Logbøger for eventuel miljøteknologi
2. Dokumentation for miljøledelsessystem
3. Dokumentation for gennemførte kontroller
4. Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

3.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af husdyrbruget, vil der blive sikret at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiale vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Det vurderes at disse tiltag er tilstrækkelige for at undgå forureningsfare, og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

3.2 BAT: råvarer, energi, vand og management

3.2.1 BAT – energi

Energiforbruget er beskrevet under 2.8.4, samt samlet vurdering.

3.2.2 BAT – vand

Vandforbrug er beskrevet under 2.8.5, samt samlet vurdering.

3.2.3 BAT – management

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

Medarbejderne er orienteret om, at husdyrbruget er miljøgodkendt, og hvilke ansvar der dermed medfølger.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.

Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.

På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.

Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder blandt andet:

At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.

At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.

At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildelingen af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, så der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Desuden laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget af gødning ikke er større end normerne foreskriver.

At der fokus på at produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Vurdering

Ud fra de ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

4. Konklusion

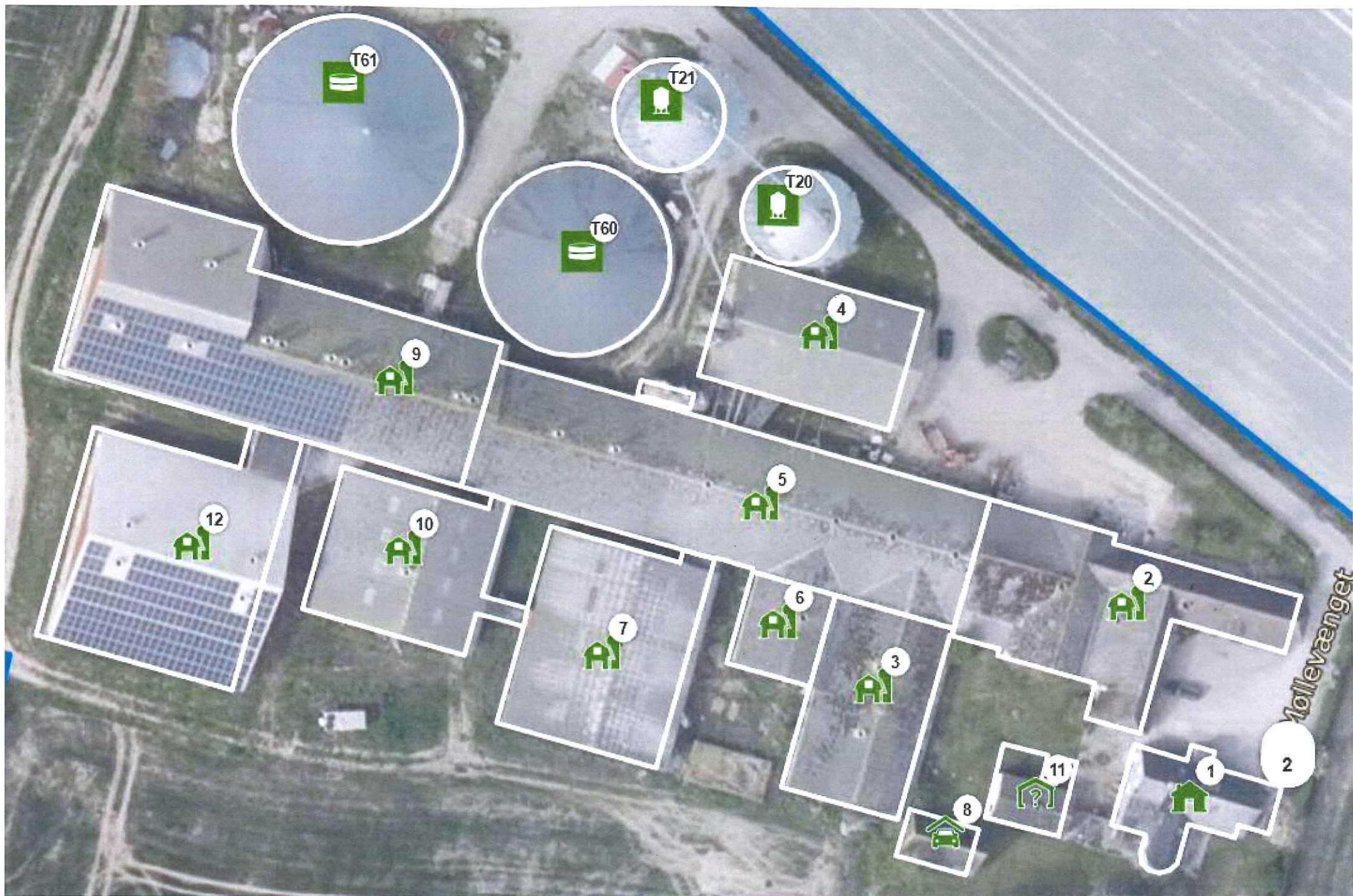
- 1) Efter ansøgers kendskab vil en husdyrproduktion med den nuværende beliggenhed ikke have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen og menneskers sundhed.
- 2) Da krav til natur er overholdt, er der ingen væsentlige direkte eller indirekte virkninger på den biologiske mangfoldighed.
- 3) Da gyllekanaler, gyllerør og gyllebeholdere er udført af stabile og tætte materialer, vurderes der ikke at være væsentlige direkte eller indirekte virkninger på jordarealer, jordbund eller vand. Luft og klima er ikke påvirket idet BAT-N er overholdt.
- 4) Da nyt byggeri udføres i tilknytning til det eksisterende byggeri, er der ingen væsentlige direkte eller indirekte indvirkning på kulturarv eller landskab.
- 5) Der vurderes ikke at være samspil mellem faktorer i pkt. 1-4, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte virkninger.
- 6) Med de nævnte forhold omkring risiko og håndtering heraf vurderes det, at dette ikke udgør en væsentlig direkte eller indirekte virkning på miljøet.

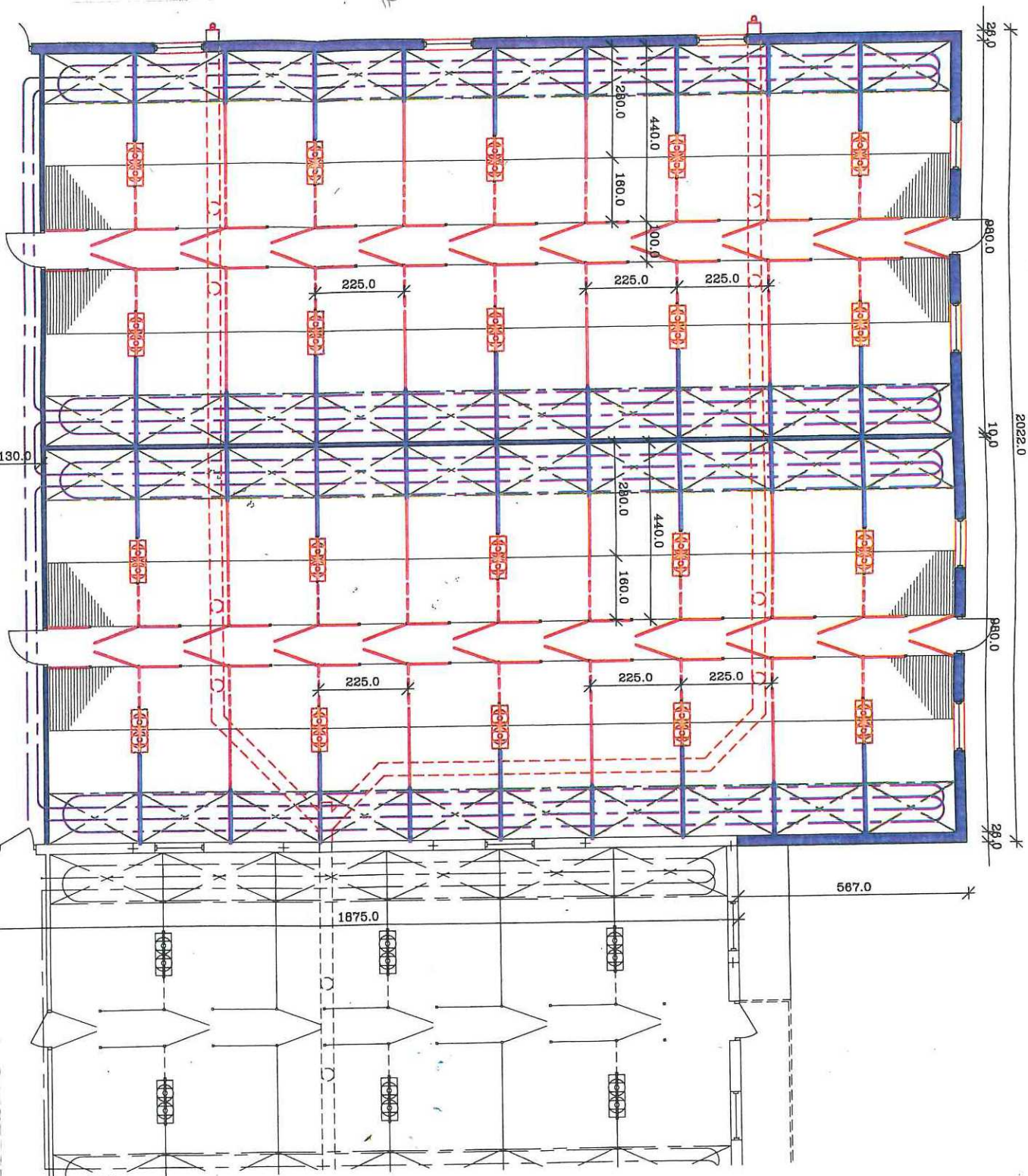
På baggrund af ovenstående miljøkonsekvensrapport er det konklusionen at husdyrbruget med den ansøgte ændring ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet. Derudover kan det konstateres at husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag

		Bredde længde antal sektioner				areal	brutto	netto
1Klimastald 2016	Stier	2,25	4,40	20	2	198,0	396,0	
	krybbe	0,20	0,60	20		2,4	-4,8	392
2Klimastald 2004	Stier	2,80	3,90	12	4	131,04	524,16	
	krybbe	0,20	0,60	12		1,44	-5,76	519
3Farestald 2004	Stier	1,60	2,50	18	4	72,0	288,0	
	krybbe	0,30	0,60	18		3,24	-13,0	275
4Farestald 1998	Stier	1,60	2,50	18	3	72,0	216,0	
	Krybbe	0,30	0,60	18		3,24	-9,7	206
Nyt areal	Gange							39
5Klimastald 1998	Stier	2,43	3,52	12	3	102,64	307,92	
	krybbe	0,20	0,60	12		1,44	-4,32	304
6Klimastald 1890	Stier	1,877	4,20	13	1	102,48	102,48	
	krybbe	0,20	0,60	13		1,56	-1,56	101
7Gl. Løbeafdeling	Bygning	8,44	9,90			83,56		
	gang	1,35	8,44			-11,39		72
8.Gl. Drægtigheds stald	Bygning	6,8	16,3			110,5		
	gang	2,8	16,3			-45,6		65
9.Gl. Farestald	Række	7,75	12,5	1		96,9		97
	Række	7,75	2,0	1		15,5		16
10.Drægtigheds Stald 1940	Række	13,7	8,25	1		113		113
	Række	13,7	18,85	1		258,25		
	Række	13,7	27,1	1		371,25		630
11. Lille stald 2001	Række	5,0	12,25	2		122,5		123
12.Løbeafdeling 2003	Række	2,0	19,8	5		198		198
	Række	2,6	19,8	2		103		
	Række	2,0	19,8	1		40		143
13.Drægtigheds stald 2004	Række	2,0	13,0	2		52		52
	Stier	5,4	6,5	6		210,6		
	Stier	6,0	6,5	1		39,0		250
14Farestald 2020	Stier	1,80	2,70	112	1	544,32		
	krybbe	0,30	0,60	112		-20,16		525
15.Ny løbeafdeling 2025	Række	5,0	20,0	1		100		100
16.Ny drægtigheds stald 2025	Stier	6,5	6,5	6		253,5		254
Ialt								4474

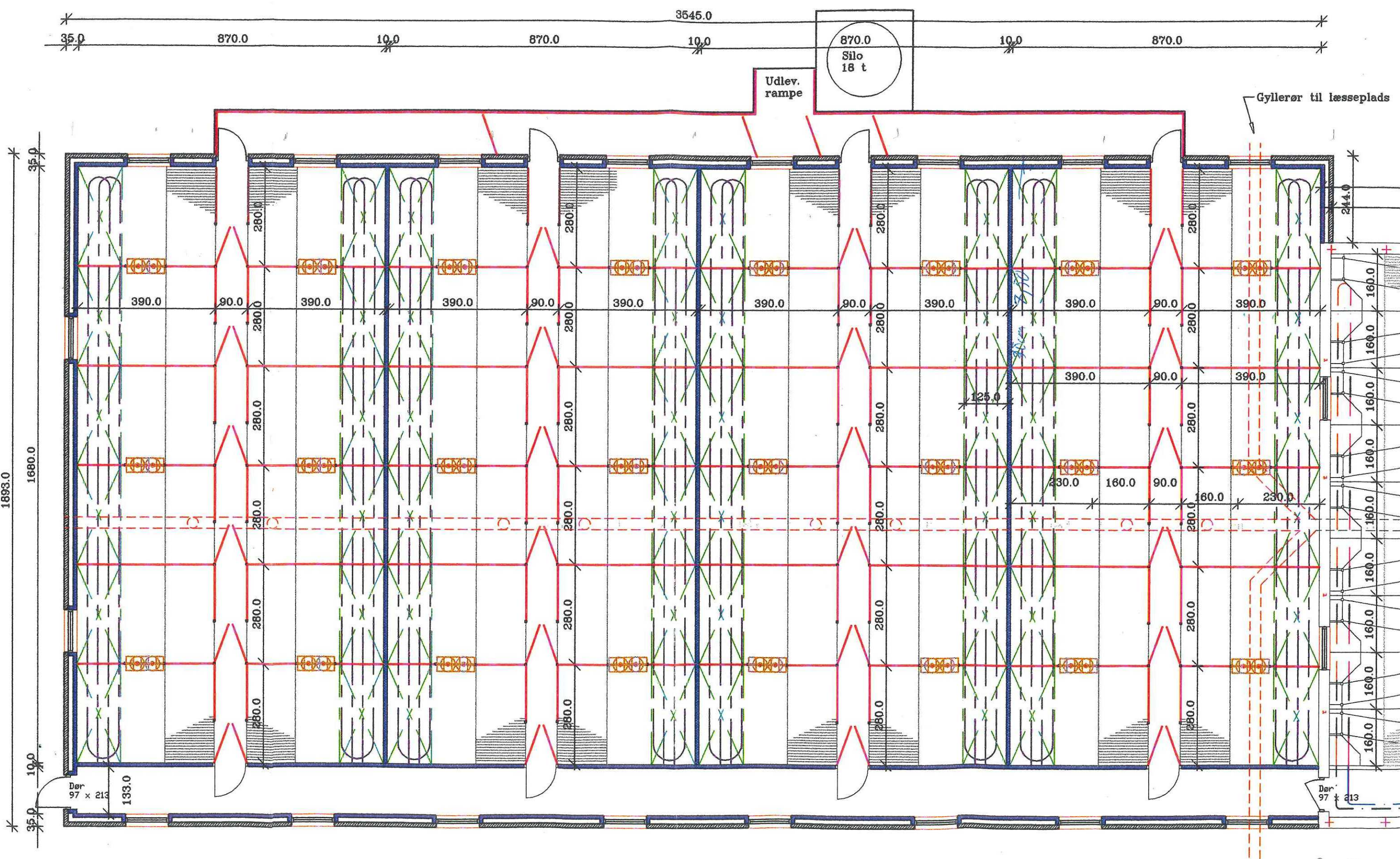

2442

T. Kinnasfeld 2016 BBR2

2. klimastable 2004 BDR 8

3527

Φ

*

*

3. For stald 2004

3654.0

595.0

11.0

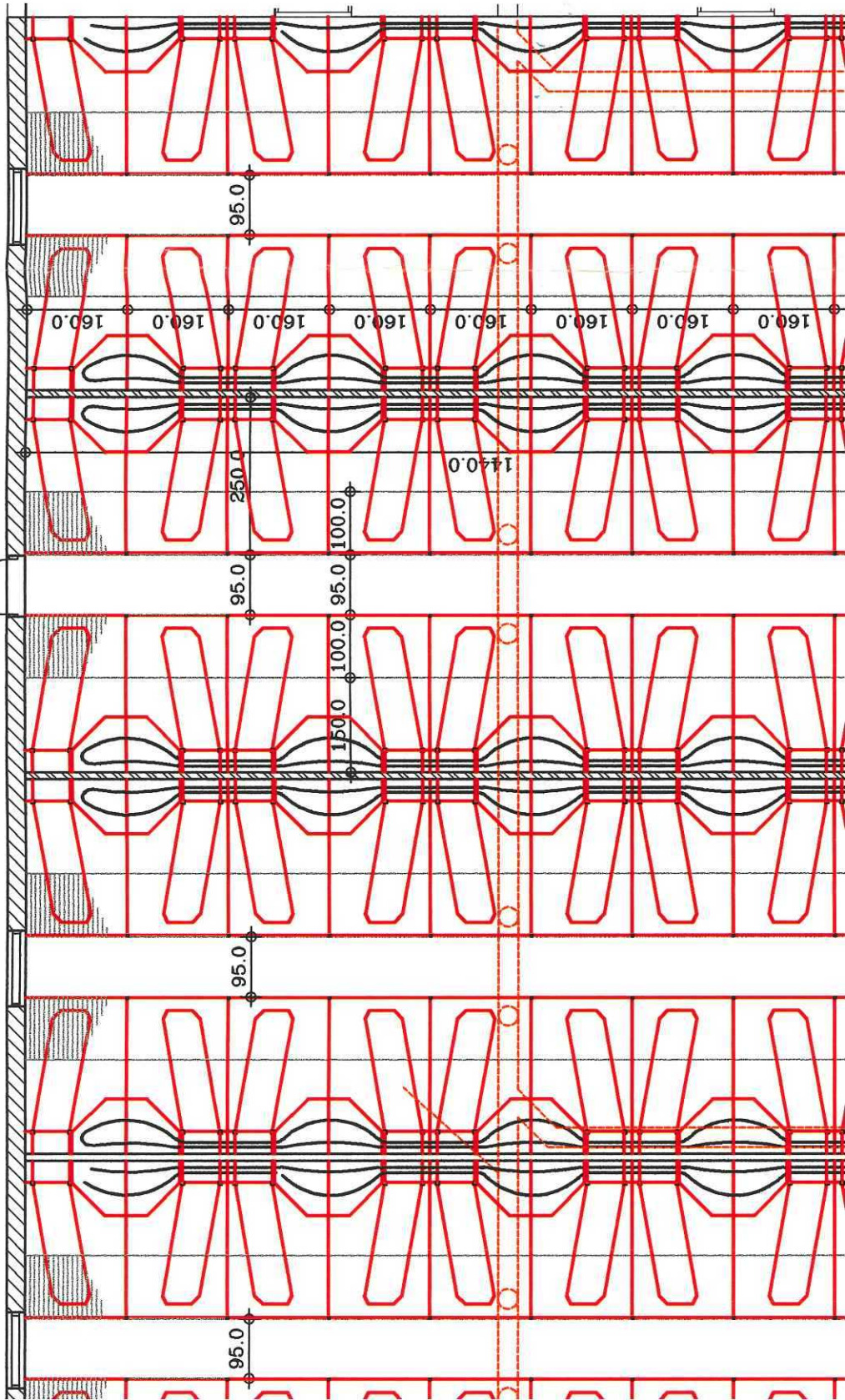
595.0

11.0

595.0

11.0

595.0

799.0

4. Fare Hotel 1898

S.klimaafald 1998

Eksist
Silo
Flyttes
her til

Silo
12 t

Overdækning 90 cm
(30.0 cm fast / 60.0 cm opluk)

✓ Væghøjde: 273.0 cm

9.0

799.0

cont. at bygh.

Exist. bjalke

412 CM

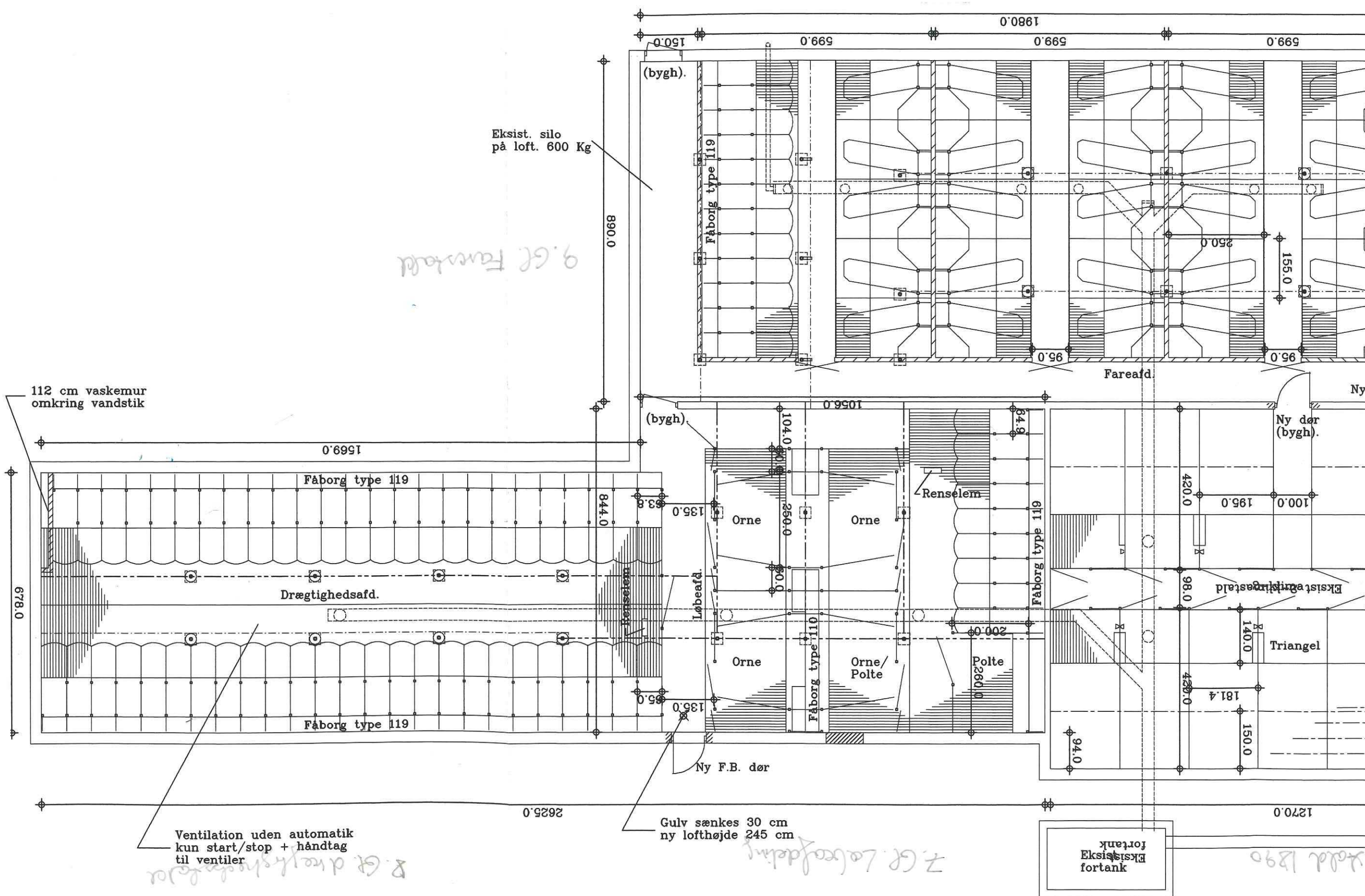
Eksist
Silo

9-

3 plader høje låger

K:10.100

BS-60

112 cm vaskemur omkring vandstik

Eksist. silo på loft. 600 Kg

Drægtighedsafd.

Fåborg type 119

Fåborg type 119

(bygh.)

Orne

Orne

Orne

Orne/Polte

Ny F.B. dør

Gulv sænkes 30 cm
ny lofthøjde 245 cm

Ventilation uden automatik
kun start/stop + håndtag
til ventiler

Eksist.
fortank
for tank

Fareafd.

Triangel

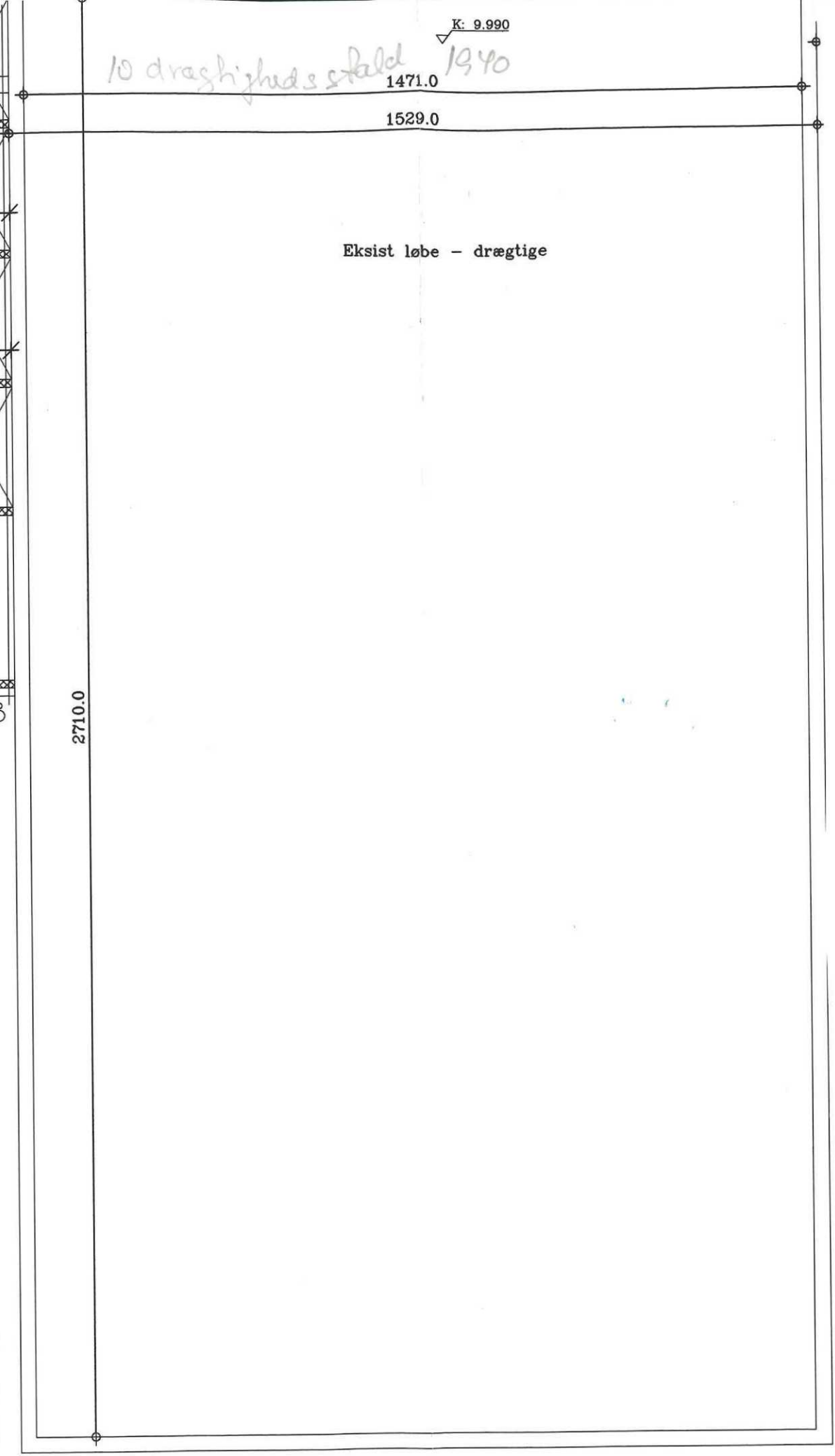
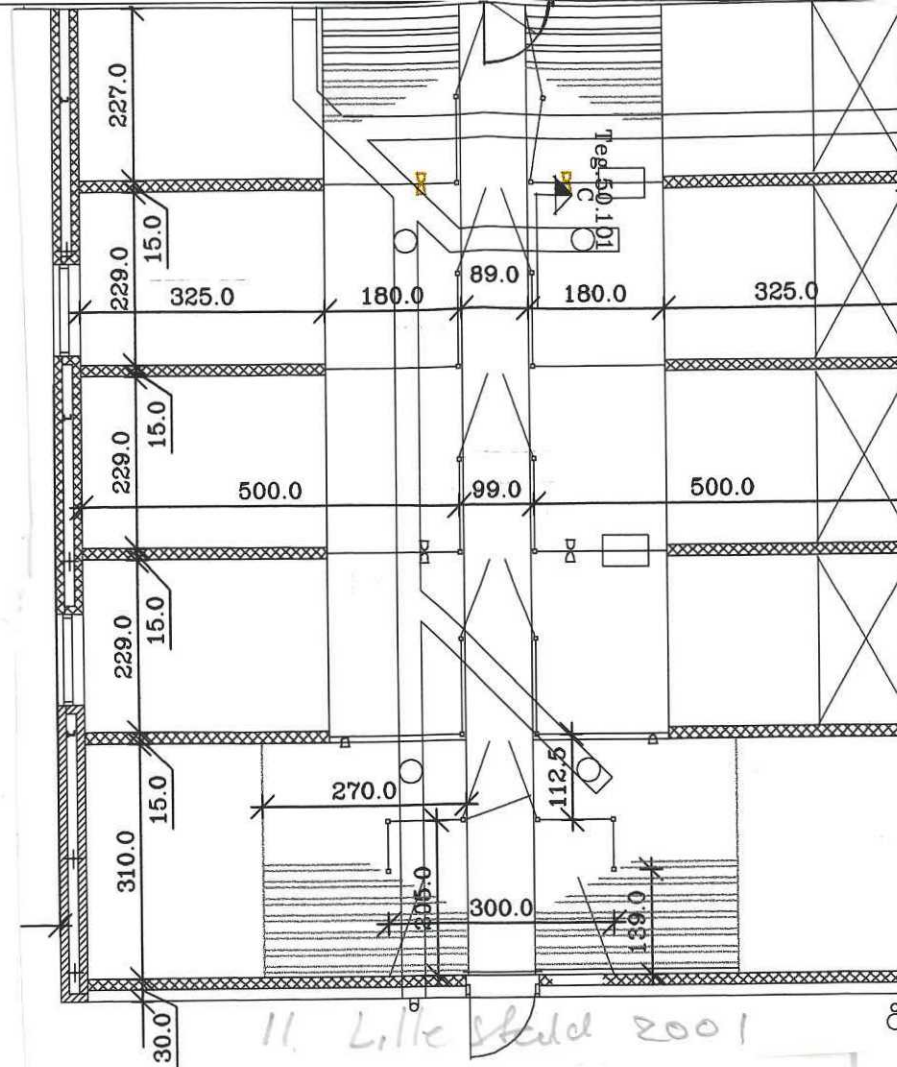
Ny dør
(bygh.)

Ny

9. GE Fårnald

7. GE Løbeafdeling

1890

13. Dragstgheds stald 2013

650.0

42 stk Bokse

Eksist løbe afd.

90 stk Søer

Ny stald 16

Forbindelsesgang
Udover af byggarre.

12. Løbeafdeling 2003

Teg. 40.101

Eksist løbe afd.

30 stk bokse a 65,0 cm ialt 1950.0

Ny stald 15

SAMMENDRAG

Udsugningsenhedernes luft-
ydelse falder, og effektbeho-

vet stiger ved øget under-
tryk. Ved normalt motorom-

drejningstal, 230 V i spæn-
ding, målttes:

Enhed	Statisk tryk	Lyftydelse (volumenstrøm)	Tilført effekt	Specifik ydelse	Støj	
	Pa	m ³ /h	W	$\frac{W}{1000 \text{ m}^3/h}$	inde dB(A)	ude dB(A)
ECT 632-6	0 20	14130 13220	554 579	39,2 43,4	73	73
ECT 632-8	0 20	10490 8920	298 324	28,4 36,3	63	65
DA 600-1	0 20	14260 13220	605 624	42,4 47,2	69	69
DA 600-2	0 20	10320 9020	318 326	30,8 36,2	65	65
DA 600-3	0 20	12890 11560	417 433	32,3 37,5	65	65

BESKRIVELSE

Udsugningsenhederne er beregnet til udsugning af forurenede luft fra stalde. De monteres i tagets kip eller flade. Enhederne består af ventilator, indsugningsstykke med drejespjæld, mellemrør, tagplade og afkastdiffusor.

Ventilatorerne er af aksialtypen. For type 632-6 og 632-8 er ventilatorhjulet, der består af letmetal, og motoren sammenbygget til en enhed, som også indeholder konsol af U-profiler for fast-

gørelse til mellemrøret. Type DA 600-1, DA 600-2 og DA 600-3 omfatter et ventilatorhjul med udskiftelige, glasfiberarmerede kunststofvinger, monteret direkte på en ribbekølet elmotor, der er anbragt i en konsol af varmegalvaniseret rundstål og fastgjort til mellemrøret.

Indsugningsstykket har klokkeform og er fastgjort til mellemrøret. Indsugningsstykket, mellemrøret og afkastdiffusoren er fremstillet af kunst-

stof og samlet til en enhed ved hjælp af rektangulære kunststofstykker, fastholdt af skruer.

Afkastdiffusoren har indbyggede afstandsstykker, så der fremkommer en ringformet åbning midt på diffusoren. Herved kan regnvand, der opfanges af diffusoren, ledes uden for anlægget. Diffusoren kan også monteres uden vandudtag. Udsugningsenheden kan leveres med "miljømodul", der består af et pla-

Traktorkørsel

Varierende normal kørsel uden støj fra redskaber:

Måling T1.1: Nyere Case 5120

Måling T1.2: Ny Deutz Agrottron 4.7

Måling T1.3: IH type 955

Måling T1.4: Ny Case MX135

Måling T1.5: IH 844S

Måling	Niveau	Udsættelses- tid	Støjdosis	Risiko for høreskade efter	Grænseværdi overskrides efter
<i>nr.</i>	<i>dB(A)</i>	<i>min.pr.dag</i>	<i>%</i>	<i>min.pr.dag</i>	<i>min.pr.dag</i>
T1.1	83	90	12	241	761
T1.2	74	-	0	-	-
T1.3	88	120	50	76	241
T1.4	71	-	0	-	-
T1.5	90	30	20	48	152

Dosis på 100% svarer til grænseværdien.

Dosis på 32% ubeskyttet daglig medfører risiko for høreskade.

Vurdering

Ældre traktorer er meget støjende og medfører en væsentlig støjbelastning i landbruget

Nyere traktorer medfører ikke høreskadende støj. Der er dog eksempler på at hydrauliksystemet støjer meget på nye traktorer.

Redskaber og maskiner, der trækkes, kan være særdeles støjende. Hvis vinduer og døre ikke er lukkede, kan traktorkørsel derfor medføre stor støjbelastning.

Støjdæmpning/beskyttelse

Kør kun med de nødvendige omdrejninger på traktoren.

Luk vinduer og døre.

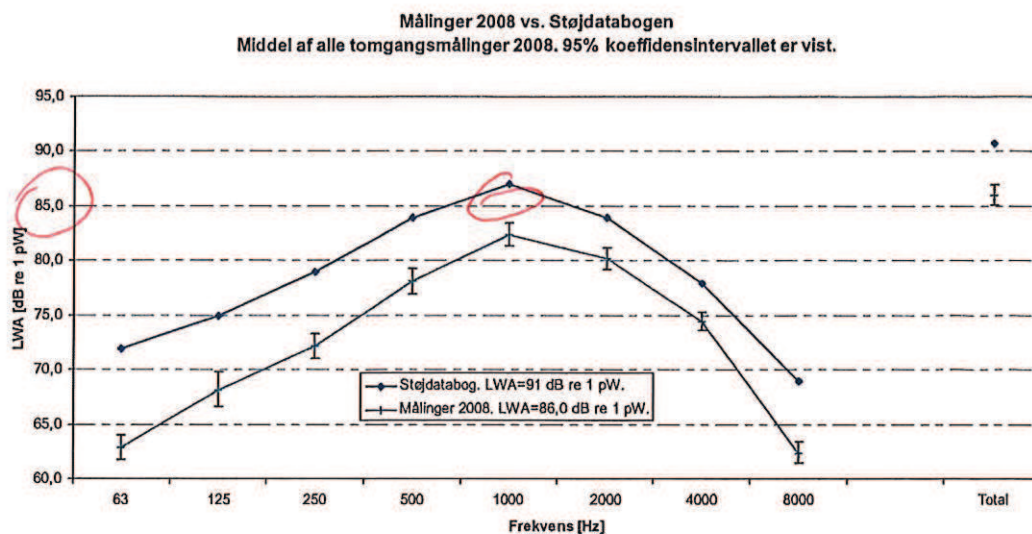
Anvend høreværn i ældre traktorer.

God vedligehold dæmper ofte støjen. Specielt skal man være opmærksom på udstødningen.

Mulighederne for støjdæmpning afhænger af traktortype.

4.2 Resultater af tomgangsmålinger

Alle 27 målinger af tomgangsstøj indgår i resultatet i form af energimiddelspekteret af de målte kildestyrker.

Figur 11

Spektralfordeling af L_{WA} for Støj databogens spektre for lastbiler i tomgang sammenholdt med 2008-målingernes resultater.

Det ses af Figur 11, at den totale kildestyrke (det A-vægtede lydeffektniveau) for 2008-målingerne er 5 dB mindre end værdien i Støj databogen. I oktavbåndene er 2008-værdierne fra 3,5-9,1 dB mindre end Støj databogens tal. Alle 2008-værdier er signifikant mindre end de tilsvarende værdier i Støj databogen.